

Metsandusnõukogu kohtumise protokoll

Asukoht: Siniallika Trahter, Saula küla, Kose Vald, Harjumaa 75117

Aeg: 18. august 2015, kl 10.00-16.00

Juhatas: nõukogu esimees Marku Lamp

Protokollis: metsaosakonna peaspetsialist Kristel Järve

Osaesid:

- 1. Nõukogu liikmed Marku Lamp, Jaanus Aun, Aira Toss, Lehar Lindre, Illar Lemetti, Andre Zahharov, Aigar Kallas, Ott Otsmann, Asko Lõhmus, Paavo Kaimre**
- 2. Keskkonnaministeeriumi metsaosakonna juhataja Riina Martverk, ettekannetega esinesid metsaosakonna nõunikud Indrek Laas ja Kadi Kõiv**

Päevakord:

1. Metsanduse arengukava täitmise aruande 2011-2014 täienduste ja olulisemate jätkuvate tegevussuundade tutvustamine
2. Olulisemate rahvusvaheliste metsanduslike eesmärkide ja tegevussuundade tutvustamine
3. Metsaseaduse muudatusettepanekute tutvustamine
4. Arutelu tegevussuundade üle metsanduse arengukava rakendusplaani 2016-2020 koostamiseks

Sisu päevakorra punktide kaupa:

- 1. Metsanduse arengukava täitmise aruande 2011-2014 täienduste ja olulisemate jätkuvate tegevussuundade tutvustamine**

Indrek tegi lühikese kokkuvõtte aruande parandustest. Aruandesse on lisatud Jaanuse täpsustused seoses erametsa tegevusega ning korrigeeritud tabel metsade uuendamiseks antud toetustest. Korrigeeritud on ka massipiirangut ja on lisatud lõpetatud tegevused.

Arutelu:

Juhiti tähelepanu, et lk 6 teises lõigus on antud liialt emotsionaalne hinnang maaelu arengukava meetme rakendamisele. Kuna selle kohta on olemas reaalsed arvud, mis on ka järgmisel korral võrreldavad, siis otsustati hinnangu andmise asemel arvud aruandesse viia (vajalikud arvud edastatakse Indrekule).

Nõukogu liikmete roll aruande juures on peamiselt abistada faktide õigsuse ülevaatamises, kommenteerimise aeg on põhimõtteliselt möödas. Lõpuks läheb aruanne Riigikogule esitamiseks. Selgitati, et võrreldes eelmisega on see aruanne lühem, sest on koostatud vastavalt uutele Riigikantselei juhistele ning formaat on muutunud. Tõstatati kultiveerimismaterjali

strateegia küsimus, kuna seda pole aruandes kajastatud. Strateegiat ei ole tehtud, kuna riigi soov on, et erinevates kitsamates teemavaldkondades oleks strateegiadokumente senisest vähemas mahus ning lisaks on võimalik lahendused arengukava rakendusplaanis ära määratleda. Otsustati, et kuna tegemist on paljudele olulise teemaga, mis arengukava järgi pidi olema lõpetatud 2013. aastaks, siis tuleb aruandes kajastada, miks seda siiani ei ole. Aruandesse tehakse sellekohane sisukokkuvõtte probleemide peatükki.

Paluti välja võtta lause „Olemasolevaid kuivendussüsteeme ja voolusänge taastati ja rekonstrueeriti kohtades, kus see ei ohustanud loodusväärtuste säilimist.“, sest väideti, et keegi pole neid loodusväärtusi otsinudki. Pigem on õige väita, et ei ohustatud kaitstavaid väärtusi. Kuigi tegemist on arengukava tekstiga, otsustati sõna „loodusväärtused“ asendada sõnaga „kaitseväärtused“.

Juhiti tähelepanu, et aruande lk 7 kirjeldatud transpordi lõigust võib jääda mulje, nagu oleks massipiirangu teemaga lõpetatud (48/52 t). Soovitakse, et Eesti jõuaks Skandinaavia riikidega sarnasele tasemele, nt Soomes on vastav massipiirang 76 t. Selgitada, et see tegevus ei ole lõpetatud tegevuste all ning see kajastub ka rakendusplaanis. Siiski otsustati ka siia aruandesse lisada lause teema jätkumise kohta.

Tõstatati küsimus metsaressursi kvaliteedi kohta. See peaks olema mõistena välja kirjutatud, peab olema arusaadav, mida hinnatakse – tarbepuitu, küttepuitu, perspektiivi vms. Tegemist on rahvaliku väljendiga ning otsustati aruandes see lahti seletada. Sama lõigu lõpus toodud RMK okaspuuga uuenenud ala protsendi lubas Aigar üle kontrollida.

Küsi ka metsaistutusmaterjali vajaduse prognoosi kohta, selle saatis Riina 8. juunil.

Arutati, millised on kõige olulisemad saavutused erinevates dimensioonides. Sotsiaalses dimensioonis on väga oluline uute töökohtade loomine (oluline ka nende asukoht linnast väljas), ökoloogilises plaanis on saavutuseks range kaitse kvantitatiivse eesmärgi saavutamine ning majanduslikus mõttes investeringute maht. On saavutusi, millega saab uhkustada ja selliseid, mis selleks ei sobi. Metsandus on mitmedimensiooniline ja niimoodi võiks seda ka esitada.

Kokkuvõte:

Aruande lk 6 muudetakse maaelu arengukava meetme hinnang arvuliseks, aruandesse lisatakse metsataimede tootmise strateegia teemaline lõik, korrigeeritakse sõnastust paaris kohas, lisatakse massipiiranguga jätkuv tegelemine ning selgitatakse metsaressursi kvaliteedi mõistet. Nõukogu liikmete roll aruande juures on abistada faktide õigsuse ülevaatamises, kommenteerimise aeg on põhimõtteliselt möödas.

2. Olulisemate rahvusvaheliste metsanduslike eesmärkide ja tegevussuundade tutvustamine

Indrek tegi rahvusvahelise metsapoliitika teemalise ettekande. Metsanduse kohta pole maailmas üheselt siduvat lepet, mida on kõigil kohustus täita. Kokkuleppeid jätkusuutliku metsanduse arendamiseks on ÜROs ja Euroopa maailmajao riikide vahel sõlmitud vajadusest lähtuvalt ja nende täitmine on vabatahtlikult kohustuslik. Euroopa tasemel on kõige olulisem protsess vana nimetusega Pan-Euroopa ministrite metsakaitse protsess, uue nimetusega *FOREST EUROPE*. See on ministrite, sisuliselt valitsuste tasemel poliitiline kokkulepe

jätksuutliku metsanduse arendamiseks. Protsessi olulisim väärtus on kokku lepitud jätksuutliku metsanduse definitsioon ning 25 aasta jooksul vastu võetud otsuste ja kohustuste kaudu loodud jätksuutliku metsamajanduse kontseptsioon metsade majanduslike, looduskaitselike ja sotsiaalsete aspektide tasakaalustatud arendamiseks. Kasutame FE jätksuutliku metsamajandamise kontseptsiooni nii oma metsaseaduses kui arengukavas, seaduses pole see mainitud, arengukavas on. Jätksuutlik metsandus on kirjeldatud kriteeriumide ja indikaatorite kaupa. Tegemist on dünaamilise protsessiga, mis lähtub ajas muutuvatest vajadustest ning mille sisu on riigiti erinev. Järgmine ministrite kohtumine toimub oktoobris Madridis, kus ministrid peavad oluliseks kinnitada jätksuutliku metsanduse arendamise jätkamist, rõhutavad metsade tootlikkuse ja elujõulisuse ja mitmekülgse kasutamise olulisust, rohemajandust ning metsade rolli kliimamuutuste leevendamisel. 2011. aasta konverentsil Oslos algatasid ministrid Euroopa metsakonventsiooni läbirääkimised, mille sisus saadi kokkuleppele, aga mitte rakendamises. Seega minnakse edasi senist rada. Meie jaoks rakendusplaani koostamisel olulised Oslo konverentsil võeti vastu üldised eesmärgid Euroopa metsadest aastal 2020 ja spetsiifilisemad eesmärgid. Olulisemad märksõnad: metsa mitmekülgne funktsioon, kauaaegne ja pidev toodete ja teenuste tagamine, rohemajandus läbi puidu ja teiste toodete pakkumise, kliimamuutus, metsa tervis, tootlikkus, metsade roll läbi süsiniku sidumise puudes ja mullas ning metsatoodetes, puidu asendusfunktsioon, loodusliku mitmekesisuse hävimise peatamine. Eestit ei puuduta kõrbestumine ja degradeerunud metsad. Lisaks märksõnad: sotsiaal-majanduslikud funktsioonid maaelu ja eluolu tagamiseks, ebaseaduslike raiete ja puidukaubanduse piiramine. Olulisimad saavutusindikaatorid on riiklike metsandusprogrammide olemasolu (meil on metsanduse arengukava mehhanism), teadmiste arendamine, puidu ja teiste metsatoodete tootmise ja kasutamise oluline suurendamine, ökosüsteemiteenuste hindamine, kliimamuutustega kohanemise strateegia kajastamine (kuidas metsad aitavad kliimamuutust leevendada ja metsade enda kaitsmine kliimamuutuse vastu), metsade mitmekesisuse elupaiga tasemel hävimise vähendamine (poole võrra vähendatud või viidud nullini), fragmenteerumise vähendamine, kõrbestumise vastu võitlemine ning sotsiaal-majanduslike funktsioonide suurendamine. Eestil on kohustus selle kohta aastal 2020 aru anda.

Tehti kommentaar *degraded forest*'i kohta. Metsaressursi kvaliteediga seoses võivad siin kaks terminit tähendada erinevaid asju. Seepärast peakski dokumendis lahti kirjutama, mida üks ja teine mõiste tähendab – siin mõeldakse metsade kvaliteedi all muud. Arutati, kas kvaliteedi all oleks sobilik rääkida õige päritoluga puudega uuendamisest. Samas pole lähipiirkondade puhul probleeme täheldatud, kuid ettevaatusprintsibiist lähtudes on ennatlik selline nõue määrusest päris ära kaotada (täpselt ei tea, mis laiem ökoloogiline mõju on). Pakuti, et vastutus võiks olla majandajal (majandaja tõestab, et mõju pole). Määrus lähtub sellest, et populatsioonid on geneetiliselt erinevad, Riina sõnul avame selle määruse sel aastal ja Maaülikool hakkab sellega tegelema.

Indrek jätkas ettekandega: teine oluline õiguslikult mittesiduv dokument on Euroopa Liidu uus metsastrateegia. Uus on tehtud uutest teemadest, rohemajandus ja kliimamuutused, ja nendega seotud seisukohtade koordineerimise vajadusest lähtuvalt. Olulised strateegia teemad on kliima, looduslik mitmekesisus ja ka maaelu areng. Nii Euroopa Nõukogu ja Euroopa Parlament rõhutasid metsastrateegia puhul subsidiaarsuse ja koordineerimise vajadust, et Euroopa Komisjon tuleks metsanduse osas välja haakuvate seisukohtadega, näiteks töökohtade loomise ja kliimamuutustega seotud raiete keelamise tasakaalustamine jm.

Toodi välja sertifitseerimise teema. Eesti erametsandus on sertifitseerimise astmelt tagasihoidlik, aga seda on vaja nt pelleti müügis. Põhjapoolsed riigid on olnud edukamad. Esitati küsimus, kas siin võiks mõelda sellele, et sertifitseerimist kuidagi edendada või kiirendada – näiteks analüüsi tegemisel.

Euroopa Liidu Nõukogu ja Euroopa Parlament on rõhutanud subsidiaarsuse printsiipi – metsamajanduse reguleerimine ehk ressursikasutuse suunamine on liikmesriigi enda vastutusala. Komisjonil on võimalus liikmesriikide metsandust teatavate teemade kaudu suunata: kliima, kaubandus, keskkond jne. Olulisim uus hoob, mida soovitakse kasutada, on säästuskriteeriumide rakendamise analüüsimine ja sisseviimine. Komisjon on võtnud endale ambitsioonika tagada ja demonstreerida EL metsade säästlikku majandamist ning leida indikaatorid Euroopa metsade säästliku majandamise kirjeldamiseks. See on vastuolus nii jätkusuutliku metsanduse kontseptsiooni kui subsidiaarsuse printsiibiga. Komisjonil pole esitanud ühtegi tõendit, miks on vaja see sisse viia, hoolimata metsarikaste riikide vastuseisust. Vaidlused seisavad veel ees. Lisaks hinnatakse strateegia tegevustena puiduvarusid, ressursitõhusust, ökosüsteemiteenuseid jne.

Tõstatati küsimus, miks Forest Europe kriteeriumid ei sobi. Need on küll ka siin aluseks, kuid siin riigid saavad protsessi käigus ise kaasa rääkida ja otsustada, seega komisjoni haardeulatusest väljas. Eesti seisukoht on samuti, et kasutada juba olemasolevaid kriteeriume.

Indrek jätkas ettekandega. Järgmisel alalise metsanduskomitee koosolekul lepatakse kokku metsanduse mitmeaastane rakendusplaan ja ajakava, kes mida ja millal teeb, koostöö. Siin on asjad, mida Eesti niikuinii teeb, pole uut kavandatavat tegevust. Meil on need tegevused juba rakendusplaanis sees, sh ökosüsteemide hindamine.

Kokkuvõtvalt toodi esile, et Euroopa protsessid on head selles mõttes, et sunnivad meid mõtlema erinevatele asjadele.

Kadi tegi ettekandes ülevaate kliimamuutuste ja kliimapoliitika kohta. Oluline teema on Pariisi kokkulepe, soovitakse hoida tegevusi 2 kraadi soojenemise juures ja selleks meetmeid välja töötada. Pariisis detsembris tahetakse uut üleilmset kokkulepet 2030. aastani. Täna on kokku lepitud, et peaksime võrreldes 1990. aastaga vähendama heitkoguseid 40% ja 27% juures hoidma taastuvenergiat ja energiasäästu. Välja on pakutud kolm võimalust, kuidas maakasutuse sektor paketti lisada: jätta eraldi, liita põllumajandusega või liita jagatud kohustuse otsusega – ühise 30% vähendamise eesmärgiga. Komisjon tegi avaliku konsultatsiooni, millele ka meie vastasime. Loodetavasti tule komisjon varsti konsultatsiooni tulemusega välja ja teeb mõjude hindamise – siis oskame ka meie paremini hinnata, milline variant paremini sobib. Meie tahame, et saaks ressursi säästlikult edasi kasutada, oleks arvestusmetoodikas kajastatud asendusefekt biomassi kasutamises fossiilsete kütuste asemel, oleks kajastatud ja arvestatud metsarikka riigi eripärad ning oleks lihtsustatud raporteerimissüsteem. Teeme kahte asja: raporteerime ja peame arvestust. Raporteerimiseks kogume andmed kokku ja edastame. Osad neist andmetest läheb arvestuspoolele ja seal toimub kvoodiarvestus. Energeetika on eraldi ja sellest sektorist tuleb kõige suurem heitkogus, asendusefekti praegu seal ei kajastu. Et Eesti ei oleks majandamise tõttu heitkoguste poole peal (raie arvestatakse emissiooniks), on oluline asendusefekti seal kajastada.

Juhiti tähelepanu, et väga oluline on teisi gaase samuti arvestada. Näiteks kuivenduse korral, kui mets hakkab peale kasvama, siis arvestades metaani emissiooni vähenemist ja

süsihappegaasi emissiooni suurenemist on kogu balanss enam-vähem neutraalne. Samas kui jätta jääksoo lõpuni ammendamata ja kõdunema, siis jääb ränk puhtakujuline emissioon.

Kadi jätkas ettekandega. Maakasutuse klassid on metsamaa, rohumaa, põllumaa, märgalad, asutusalad ja muu (kasutuskõlbmatu mineraalmaa), sh jääksoo. Tavapärase põlluharimine on eraldi.

Toodi välja, et rohumaid on kahte tüüpi, looduslik ja kultuurrohumaa. Looduslik peaks käima maakasutuse sektori alla. Samas loetakse kinnisvara omandamisel ka looduslik rohumaa põllumaa alla. Tegemist on erinevate mõistetega.

Tabel CO₂ emissioonist ja sidumisest 1990-2012 – võrdleb sidumist võrreldes eelmise aastaga. See ei kajasta kogusidumist ehk terviklikkust ning on üsna lihtsalt manipuleeritav ja sõltub palju raiemahust, samuti raadamisest jms. Meil on metsamaa pindala olnud suhteliselt stabiilne ja metsatagavara pidevalt kasvanud. Aga meetoodika ei ole meile sõbralik ja metsandus võib emiteerijaks muutuda. Kvoodiarvestuses on maakasutusklassid, kust heitkogust kokku arvestatakse. Kyoto protokoll käimasoleval perioodil on juurde tulnud puittoodetes säilitatav süsinik. See tähendab, et kui raiume metsast puidu, võime teha neist lauad, ehitusmaterjali ning varasemalt emissiooniks loetud süsinikku on võimalik salvestada. Puitkütus on põhimõtteliselt 0-emissiooniga, mida soovime et muudetaks.

Kliimamuutused ja madala süsiniku heitele üleminek. 2050ks aastaks peaksime Euroopa Liidus vähendada heitgaase 80% võrreldes 1990 aastaga. On kokku lepitud, et kõik liikmesriigid teeksid endale kava, kuidas selle eesmärgini jõuda.

Arutelu teemal, kas iga-aastase raie emissiooni kajastamine on pikas perspektiivis mõttekas ja annab adekvaatseid tulemusi või on see suhtelise vea piirides. Metsamaa pindala muutus peaks olema ehk hoopis iseloomustavam. Leiti, et iga-aastane võrdlus ei ole adekvaatne ning on oluline sisse viia pikk perspektiiv. Eesti on meetoodikaga praegu hädas, aga otsitakse lahendusi Keskkonnaagentuuri jm abil. Tuleb välja mõelda, millised oleks potentsiaalsed emissioonide vähendamise võimalused, näiteks eelpool mainitud jääksood. Lisaks on võimalus rakendada ülikoole, mõelda välja oma meetoodika, see kaitsta ja minna oma teed. Aga kuna see võtab aega, siis praegu tuleb keskenduda suuremate vigade likvideerimisele ning võib olla siis suudame 2030 juures kaasa rääkida.

Kadi jätkas ettekandega. Eesti kasvuhoonegaaside näitaja inimese kohta on Euroopas teisel kohal. Tehti uuring võimaluste kohta, kuidas liikuda madalama süsinikuheite suunas. Töötati välja optimaalne lähenemine. Töös on kaks protsessi: kliimapoliitika põhialused aastani 2050 (KPP) ja kliimamuutustega kohanemine (arengukava). Koostatakse kliimapoliitika üldistatusdokumenti, millest valdkondlikud arengukavad lähtuma hakkavad. Selleks on loodud 5 töörühma, lisaks tehakse juurde mõjuhindamine õhusaasteainete osakaalu ja sotsiaalmajandusliku mõju kohta. Tähtaeg 2016. aasta lõpuks. Kadi on metsanduse ja maakasutuse töörühma juht, rühmas on välja töötatud 6 suunist väikeste selgitustega (jagas väljaprinte). Paralleelselt tehakse kliimamuutustega kohanemise arengukava. Protsessi juhib Keskkonnauuringute Keskus ja sellega on võimalik tutvuda nende koduleheküljel.

Arutelu käigus leiti, et suunised on sarnased meie praeguste eesmärkidega. Küsimus on pigem selles, kuidas seda presenteerida ja kuidas hakkama saada arvestusmeetoodikaga (asendusefekti teema). Tunti huvi, kas kvootide saamisest võiks olla kasu ka metsaomanikele kuid viimati sai kvoodiostja ise otsustada, mida toetab. Uuriti, kust tuleb Eesti 75% heitkoguse vähendamine, kas põlevkivist. Valdkondade vahel on palju erineelsusi. Nt impordi mõju transpordile jm.

Metsasektoris on keeruline ilma teisi tegevusi ja vajadusi kahjustamata seda eesmärki täita. Nt teatud liikide eelistamine – okaspuu asendamine lehtpuuga. Kadi sõnul soovitakse läheneda sellise nurga alt, kus vaadatakse sidumist läbi kogu sidumise – tuleks arvesse tagavara, selle muutus, pindala püsimine jne, mitte ei arvesta vaid praegust arvestusmetoodikat. Kliimapoliitika mõjuhindamises tuuakse välja ka puistute vanuse aspekt, sh mis vanuses on mõistlik majandada. Metsanduse arengukava juures on oluline ka kliimapoliitika arenguid arvestada. Oletati, et keegi ei ole läbi teinud arvutusi räägitud numbrilise eesmärgi ja muude, nt Pan-Euroopa eesmärkide vahel, mistõttu on võimalik Euroopa tasemel kohtujuhtumite teke.

3. Metsaseaduse muudatusettepanekute tutvustamine

Riina tutvustas metsaseaduse muudatusettepanekuid. Metsaseaduse muutmise väljatöötamise kavatsuse mustand on eelnevalt saadetud nõukogule tutvumiseks. Loetelu muudatustest:

- 1) Metsaregistris arvestuste kitsendamine
- 2) Metsamajandamiskava nõuete muutmine
- 3) Metsa inventeerimisel katastri või majandusüksuse põhisusest loobumine
- 4) Vääriselupaiga mõiste muutmine ning lepingu sõlmimise võimaluste muutmine
- 5) Metsakahjustustest teavitamise ja menetlemise skeemi muutmine
- 6) Lageraie pindala viimine metsaomandi piiresse
- 7) Turbe- ja valikraiete piirangute lihtsustamine (Eesti Maaülikooli uurimistöö on veel lõpetamata)
- 8) Küpsusvanuste langetamine

Arutelu:

Selgitati, et info kuvamine toimub küll ühes kohas (metsaregistris), kuid arvestust peetakse mujal ehk andmed tõmmatakse sisse mujalt (nt EELISest vääriselupaikade info).

Tõstatati küsimus, kas toetusalustele metsamajandamiskavadele üldse on vaja eraldi nõudeid. Probleem on ka selles, et ilma nõueteta pole metsaomanikud kaitstud erinevate metsakorraldajate erineva kava eest. Samas käib toetuste taotlemine ka vaid metsaühistute kaudu, mis peaks metsaomanike kui klientide huve kaitsma. Minimaalsed nõuded on siiski olemas.

Juhiti tähelepanu vääriselupaiga sisu edasi arendamise vajadusele. Soovitati tekitada võimalus, et metsaomanik tekitaks oma metsa sisse ise väärtuslikke alasid. Praegu saab reguleerida vaid olemasolevaid – aga võiks olla võimalik ka uusi tekitada. See puudutab mõtet, milleks üldse vääriselupaiku tarvis on, mitte konkreetset sätte muutmist ning mõneti oleks metsaomanike võrdsem kohtlemine. Lisaks puudutab ka sertifitseerimist. Arutati, et sellisel juhul peaks taga olema ka finantsmehhanism (sobilik on ka nt sertifitseerimine). Toodi välja, et nt säilikuude puhul ei küsita enam miks neid vaja on ning ka vääriselupaik võiks muutuda iseenesest mõistetavaks.

Metsakahjustuste teemal: kuni naabritele kahjustusi ei teki, ei sunnita neid likvideerima. Tõenäoliselt on omanike poolt kahjustustest teavitamine suhteliselt vähene ning metsakorralduse käigus teavitatakse tunduvalt rohkem kahjustusest.

Teatud raieliikide piirangute muutmise osas juhiti tähelepanu säilikpuude nõude raieliikide ülesena jätmise olulisusest – st et säilikpuud tuleks jätta igasuguse raie korral. Käimasolevat Eesti Maaülikooli uuringut soovitati seostada RMK tellitud Hardi Tulluse uuenduse uuringuga. Viidati, et seal hinnati pigem puidutulu, mitte ökoloogilist külge. Kuigi mingeid uuenduse mõõtmisi tehti, ei kajastu need rakendusjäreldest. Ministeerium saab nõuda, et ka teised aspektid oleksid arvestatud. Raiete skeemi kallal veel töötatakse, selgem seaduse muutmise tegevus hakkab peale pärast selle dokumendi heakskiitmist. Eraldi nimetati kujundusraiet, mis on eriline, kuna siis toimub raie lähtuvalt eesmärgist. Kujundusraie võiks olla kaitse-eeskirjast lähtuv.

Kõige pikem arutelu toimus küpsusvanuste langetamise teemal. Seda toetavad nii arengukava, arengukava täitmise aruanne 2103 ja taustauuringud – selge majanduslik vajadus on raievanuseid alla tuua, et soodustada metsade jätkusuutlikku majandamist – tulukust, uuendamist, metsade tervist jt. Hetkel ei ole arvestatud, kui palju tekib õiguslikult potentsiaalset võimalust raiemahuks juurde, kuid metsaregistri andmete põhjal on võimalik seda teha ja laiali saata (tuleb veel arutada, kuna võtab aega). Lisaks on komplekselt sellega seotud ka metsataimede vajaduse tõus. Erametsaomanik raiub pigem diameetri alusel, RMK aga vanuse järgi. Seega kasutatakse riigimetsas sageli sanitaarraiet, kuna sellises vanuses on palju kahjustunud puistu. Arvati, et reaalne mõju raiemahule on väga marginaalne, samuti taimede tootmise suurenemisele.

Indrek tõi välja, et vahearuandes on kahjustustest kirjutatud kuuse näitel. Lisaks on tehtud uuring, kus on arvestatud puistute juure- ja tüvemädanike dünaamikat, arvestatud saadavaid sortimente vastavalt puistute kasvudünaamikale. On leitud, et majanduslikult on meil tegemist pikendatud raieringiga, hoiame puistuid 10–30 aastat kauem kui oleks majanduslikult vajalik. Raha saadakse vähem ning ei kasutata ära metsamaa võimet siduda süsinikku (kasvatada puitu). Pole head põhjendust, miks praegust regulatsiooni kasutada.

Samas on oluline kõik aspektid läbi arutada. Ökoloogide jaoks on puistu vanus lageraiel kõige olulisem aspekt ning selle mõju metsamaastikule on väga suur. Seega on väga tähtis seda põhjalikult analüüsida. Nt RMK sanitaarraied puudutavad teatud viljakatel kasvukohtadel kasvavaid kuusikuid ning pole piisav põhjendus kõigi puuliikide raievanuste langetamiseks. Metsakasvatajate arvates on juuremädanike korral oluline osa valedel metsauuendamise otsustel (vale liik valesse kasvukohta). Teemat tuleb käsitleda komplekselt: kõigepealt vaadata olemasolevate puistute probleemi ja siis seda, mida me sinna asemele paneme – kas haiguskindluse järgi vms.

Indrek selgitas, kuidas saadi kehtivad küpsusvanused. Jämevalgil teistest sortimentidest arvestatavalt kallim hind, eeldati, et kasvatatakse jämedat materjali, ei arvestatud peenpalgi ja paberipuuga ning eeldati, et puistud kasvavad täiesti tervena. Olukord on muutunud, palk ja peen palk on suhteliselt sarnase hinnaga, muutunud on paberipuit ja küte. Kui arvestada kuidas on juurdekasv ja muutub puidu hind puu kasvades ning arvestame, millal tekib kahjustus, siis sellel põhinebki Maaülikooli uuringus saadud hinnaküpsus. Leiti, et see põhineb teatud proovitükkidel ning ei arvesta ka alternatiivseid metsakasvatuse viise. Lisaks on näiteks peamiselt leppadest koosnevatel võsametsadel raievanus vaid 20 aastat. Peale muutlike majanduslike kalkulatsioonide peab olema ka muid argumente. Tehti ettepanek, et regulatsiooni tervikuna muutmise asemel lahendaks esialgu probleemsed kohad ja samal ajal käivitaks pikema protsessi, ajalise piiranguga (2-3 aastat), et välja tuua ülejäänud osale tõelised argumentid. Kiiret lahendamist vajavad teatud RMK kaardistatud kuusikud ja teatud

erametsad. Lisaks võib raiet teha ennetavalt. Lahendusi on rohkem kui üks. Nt saab nooremates puistutes nõuda lisaks teatud leevendavaid võtteid – jätta rohkem säilikpuid jms. Säilikpuude osas puudub kogemus, kas järgmisel raiel peaks jätma samad säilikpuud või lisaks vajadusel uusi. On võimalik, et selline raiesmik on ökoloogilises mõistes piisav, et tasakaalustada raievanuse alla toomist. Kõike korraga muutes võib tekkida suur konflikt ka keskkonnaorganisatsioonidega, sest see on väga oluline teema väga paljudele inimestele. On ka teisi alternatiivlahendusi, erametsas juba kasutatakse tüve diameetri järgi raiumist ning riigimetsas võiks selle lahendada arvestuslangi ja selle reeglistiku kaudu. Sellisel juhul oleks RMK võimeline 2–3 aastat analüüse ootama, vaid kuusega tuleb väga kiirelt tegutseda. Oodatakse reaalselt sisendit ka kliima poolt.

Teisest küljest arutati, et nõudlusele paneb piirangu investeeringute tase ja reaalselt kasutatav maht ehk milline on ressursi pikaajaline kasutuskõver. Eeldati, et kõverale suurt hüpet ei teki ehk ei usuta väga äkilist raiemahu kasvu ning et pigem minnakse raiuma seda, mida vaja. Kokkuvõtvalt nähakse vajadust, et omanik saaks ise kehtiva regulatsiooni järgi selekteerida ja otsustada.

Tehti uuesti ettepanek teha mõneaastane makroanalüüs, kus käsitletakse ka majanduslikke kasutusvõimalusi ja millist kasu sellest saadakse. Viidati, et raievanuse langetamisel ei saa olla põhieesmärgiks raiemahu suurendamine, vaid muud indikaatorid: maa tootlikkuse ärakasutamine, ökoloogiline mõju, puistute ressursi pikaajalise kasutamise võimalused jms. Mainiti, et põlispuudega seotud elustik on Eestis kehvast seisusest – see on oluline säilikpuude jätmisel. Metsapatoloogiline ehk metsakahjustusest lähtuv optimaalne raievanus on kogu maailmas madalam, aga lisaks on veel teisi argumente. Ka see, et kehtiv raievanus on olenevalt puuliigist 10–30 aastat hinnaküpsusest pikem, võiks olla aluseks, et kaaluda, milline puuliik konkreetses kasvukohas peaks kasvama. Eriti puhtkuusikute asemel võiks nt segapuistust saada rohkem kasu.

Juhiti tähelepanu, et Soome ei sea omanikule vanuselist piirangut. Samas pidavat nt sertifitseerijaid Eesti juures võluma see, et siin tehakse asju teisiti ning pole tekkinud osasid probleeme. Maailma mastaabis on Skandinaavia metsandus kõige intensiivsem, meie oleme sellest maas ja peaks enne kõvasti investeeringuid tegema, et sinna jõuda. Peab olema hoolega läbi mõeldud.

Kokkuvõte:

Kokkuvõttes otsustati raievanuste osas praeguses seadusemuudatuses tegeleda kiiret lahendust vajavate kuusikute probleemi lahendamise ja rakendusplaanis kirjeldada jätkutegevusi teiste liikide jaoks. Muude seadusmuudatuste korral nii suurt diskussiooni ei toimunud, sooviti rohkem informatsiooni raieliikide piirangute muutmise kohta ning jätkuvat vääriselupaikade teemaga tegelemist (sisulist arendamist). Väljatöötamiskavatsus tuleb esitada Vabariigi Valitsusele heakskiidu saamiseks novembri alguses. Peale seda alustatakse seaduse muutmise protsessiga ja seejärel lähevad ettepanekud Riigikokku. Seega peaksid sisulised teemad olema septembris lisatud, hiljem saab lisada vaid marginaalseid teemasid.

4. Arutelu tegevussuundade üle metsanduse arengukava rakendusplaani 2016-2020 koostamiseks

Indrek näitab slaididel metsanduse arengukava rakendusplaani. Plaani vaadati blokkide kaupa, avatud aruteluna. Peamine küsimus on selles, kas tegevused on piisavad arengukava eesmärkide täitmiseks ning kas on vaja eesmärke muuta.

Arutelu:

Eesmärk 1.1

Viidati, et kuigi 1.1.1 on hea, on siiski mõningaid probleeme, eeskätt piiranguvööndite alal, kus on informatsiooni puudu. SMI annab üldindikaatori, mis aitab jälgida näiteks kõdupuidu hulka. Tavametsakorraldusega saaks veel jälgida, aga osad kaitsealad on sellest väljas. Piiranguvööndis saab teha seda, mis ei kahjusta kaitse-eesmärke, kuid puudub informatsioon, mis see on. Samas metsainventeerimise andmed reeglina kaitse-eesmärki välja ei too. Mainiti, et nüüd on SMIsse ühendatud ka elurikkuse indikaatorid – paar parameetrit juurde panna on väga kuluefektiivne. Tehti täiendusetpanek uurida, kas piiranguvööndi infovajakut on võimalik lahendada nende planeeritud meetmetega. Juhiti tähelepanu, et kunagi on piiranguvööndites toetatud ka metsakorralduskava tegemist. Mainiti, et SMI on väga oluline ja see katab praegu ka kõik kliimaandmete vajadused.

Meetme 1.1.2 juures tõstatati küsimus, kas inventeerimisandmetega kaetud metsamaa saavutustase 90% on liiga kõrge ja kas on praegu sama aktuaalne kui arengukava koostamise ajal. Seaduse järgi pole enam inventeerimiskohustust alla 5 ha korral, need maad moodustavad 5% metsamaast. Kaugseiret ei saa veel metsa infosüsteemide sisendina kasutada, kuid lähema 5 aasta jooksul on see võimalik. Hetkel veel siiski hüpoteetiline ja pigem arendustegevus. Eesmärgi täitmisel on probleem selles, et riigi rahastusest jääb puudu, eelkõige suurte metsaomanike toetuste näol, ja erasektor peab riiklikku registrit ülal pidama. Tehti ettepanek, et register võiks olla tasuline (nagu kinnisturaamat). Üldised andmed oleksid tasuta, aga detailandmete eest tuleks raha maksta. Arengukava eesmärkide täitmiseks see ettepanek ei sobi. Tuleb kaaluda, mis on olulisemad tegevused, mille jaoks raha kasutada, st kas inventeerimisandmed aitavad osad probleemid ära lahendada. Toodi välja, et 90% eesmärki täites saadakse hea kaetus kinnistu või maaüksuse põhiseelt, mis annab hea võimaluse makroplaneeringuks jms, mis on oluline ja hea töövahend planeerimisel, ka valla tasemel. Kui rahapaigutuse mõttes võrrelda kolme esimest teemat (1.1.1, 1.1.2 ja 1.1.3), siis SMI teema on kõige olulisem ning kaks viimast on veidi paindlikumad. Kulused võiks optimeerida (nt kaugseire). Arvati, et toetuste suurendamisest suurt lisa ei tule, kuna väiksemad metsaomanikud said kõik toetust ja suuremad teevad niikuinii ka ise selle ära. Toodi veelkord välja metsaomanike ebavõrdne kohtlemine ja sooviti loogika lahti seletamist. Samas juhiti tähelepanu, et on ka teisi erineva kohtlemisega kohti, näiteks maksusoodustused on tehtud juriidilistele isikutele ja mitte füüsilistele isikutele.

Kokkuvõttes: mõned asjad on tehtud, tegevuse 1.1.7 korral ei ole enam aktuaalne pärandkultuuriobjektide määramine. Uusi rahanumbreid ei ole praegu välja pakkuda võimalik.

Eesmärk 1.2

Kolmest tegevusest on 1.2.3 seadusmuudatusega täidetud. Küpsusvanuste teemat arutati samuti juba pikalt metsaseaduse muudatuste teema all. Lisati veel, et tuleb teha tervikotsus, mitte vaid

raie kohane otsus, nt juurepessule kuusikut peale ei tohi istutada. Samas võiks sellekohaseid mõtteid lisada metsade kaitse blokki. 1.2.2. juures on tegemist õigusloome, mitte juhendmaterjalidega enam. Raiete eest võiks „turbe“ ära võtta.

1.2 eesmärgi osas: millist voogu vajatakse, määratakse mujal. Puiduvoo paneb ühelt poolt paika turupõhine lähenemine ressursi väljatulekul ja nõudlus. Nõudlus ja investeeringud sõltuvad sellest, kui palju väljatuleku pool on reguleeritud turuprintsiipi arvesse võtvast. Tehti ettepanek analüüsida metsaseaduse keerukust puidu väljatoomiseks väikeomanikule, st kui palju väikeomanik loobub regulatsiooni keerukuse tõttu raiest (raieliigid, raievanus jms). Samas on olemas erametsanduse tugisüsteem. Prognoositi, et pikas perspektiivis võib metsaomand muutuda järjest suuremaks (väikeomanikul puudub motivatsioon) ning kindlasti kontsentreerub majandus (suuromanike kätte).

Lisatakse punkt, et lageraiete pindalapiirangud muudetakse kinnistupõhiseks.

Muud metsamajanduslikud võtted tootlikkuse suurendamiseks on kajastatud hooldusraietena punktis 1.4 ja infrastruktuuri all (4.3).

Eesmärk 1.3

Siin on suur eesmärk 40% raielankidest erametsades uuendada ja metsauuendusmaterjali optimaalselt toota. Punktis 1.3.1 võiks arvestada lisaks ka muid faktoreid, nt patogeenset seisu. Ulukid on osa ökosüsteemist. Põhilised asjad on kirjeldatud. Kultiveerimismaterjali prognoosi kohta toodi välja, et see on põhjalik ja väga täpne, vaja on jõuda 8 miljonist kuusest 12 miljonini. Eraettevõtted on valmis, kuid puuduvad finantsvahendid ja toetused on kehvad. Samas tuleks rohkem arvestada männiga, seda on keerulisem kasvatada ja pole prognoosis arvestatud.

Eesmärk 1.4

Jäi üks eriarvamus, et iga metsa ei pea hooldusraietega hooldama, kuna tänapäeval on mitmeid puidumassi kasutamise võimalusi. Puidu maht hektari kohta sellest ei suurene, vaid sortiment ja allesjäävate puude kasv. Teisalt prognoositi, et hooldusraieteta kasvab mets piirtiheduseni ning siis algab massiline väljalangemine. Puhastulu mõttes pole tehtud tänapäevaseid arvutusi, kas hooldusraiete tegemine on kasulik. Hooldusraietega kaasneb oluline juurepessu sissetoomise risk, millega tuleb arvestada. Üldiselt on selle bloki tegevused rahuldavad.

Eesmärk 1.5

Praegu pole head ülevaadet, kas senised tegevused on kuidagi aidanud juurepessu levikut takistada. Peale juurepessu teisi patogeene pole eraldi teksti välja toodud (sauresurm jms). Sauresurma võiks mainida, sest sellel teemal on uusi tulemusi. On leitud, et metsamaastikul on 100% saari nakatunud, kuid avatumates kohtades kasvavad puud on tervemad. Metsanduslike kasvatusvõtete juures on see oluline info. Ka teavitus, et pessu alale ei istutaks kuuske, võiks siin blokis olla. Ulukid on mainitud küll arengukavas, aga rakendusplaanis selleks ühtegi konkreetset tegevust ette pole nähtud. Sellega tegeleb juba jahiseadus, eraldi rakendusplaani ei too.

Eesmärk 1.6

Metsa geneetilise ressursi kaitsemisega tegeleb RMK. 1.6.4 sellisel kujul siia ei sobi, metsakultiveerimise strateegiat ei tee, kuna hiljem on otsustatud strateegiaid koomale tõmmata. Juhiti tähelepanu, et on vaja lahendada küsimuse, kes ja kus toodab, mida ja kui palju, kust tulevad finantseerimiseallikad jne. Prognoosimist oleme juba kajastanud, samuti on olemas uuendamiskohustus. Selle punkti alla sobiks strateegia asemel reaalsed tegevused, mida veel saaks tootmise aitamiseks teha, nt kohustuste panemine, maksuleevendamine, toetused jms. Prognoosid on olemas, aga küsimus on pigem finantsvõimekuses ja pikaajalises kindluses investeringute tegemiseks. Probleemiks loetakse RMK monopoolsust (turumaht üle 40%). Tehti ettepanek, et RMK taimla ja seemnemajanduse osakond peaks olema eraldi ettevõtte eraldi eelarvega, et taime omahind kajastaks kõiki investeringuid. Seni on osakond töötanud miinusega. Tehti ettepanek lisada prognoos ja lisaks lause, et RMK ei sisene eraturule. See põhimõte on arengukavasse juba ka sisse kirjutatud. Sooviti Keskkonnainvesteeringute Keskuselt saada laenumeedet taimekasvatajatele, kuna on taimevajadus. Vaieldi teemal, kas on vaja koostada strateegia (enama info kogumine) või võib kohe minna lahenduste juurde (probleemid on juba teada). Teisalt toodi välja, et praegu on nii eramets kui ka riigimets mõlemad eraturul ning realiseerivad puitu võrdsetel alustel. Erisus on kasumi tootmises, st ka taimetootmises peab olema kasum nagu puidu realiseerimisel.

Valitsuse tegevuskavast võetakse üle, et toetatakse metsa terve ja elujõulisena püsimiseks Eesti oludesse geneetiliselt sobivate metsaistikute istutamist. 1.3 all on see tegevus juba tegelikult ka olemas.

Punktis 1.6.4 juhiti tähelepanu, et analüüsitaks, kas peale kuuse ja männi (kase) pole muude liikidega vaja tegeleda.

Kokkuvõttes tehti ettepanek, et RMK osas ei täiendata, sest põhimõte, et RMK ei lähe vabaturule taimi müüma, on juba põhimõtteliselt olemas. Lisaks otsustati tegevusena lisada taimetootmiseks tehtavate investeringute mahu kaardistamine, investeerimistegevuse mehhanismi välja töötamine (k.a. nt KIKi toetusmeede).

Eesmärk 1.7

Siin on pidevad teemad. 1.7.3. toetuste selgituseks, et tegemist on ühe maaelu arengukavva meetmega, eramaadel puhkamisobjektide rajamine. Siin on eelmise perioodi maht, tegelikult on toetused väheseks jäänud, ning prioriteetide nimekirjas allreas. Samas ei ole puhkamisvõimalustest Eestis enam puudus, aga marjandus ja seenendus jääb. Täpsustatakse. Uusi tegevusi riik ei pea kavandama.

Eesmärk 1.8

1.8.2 punktis toodi välja, et loodusväärtused on siit puudu olnud. Kunagi oli antud RMK poolt lubadus nendel maadel inventeerida loodusväärtusi ning katta neist range kaitse vajakuid. Aigari väitel on neist umbes pool ühe või teise kaitsega kaetud. Lisaks, kui maa kantakse riigimaaks, siis seda inventeeritakse, sh ka kõdupuid, vääriselupaiku jm, mis võiks omada loodusväärtust. Ilmselt pole lihtsalt väljapoole seda infot antud. Selgitati, et need maad, mis Maa-Ameti poolt on oksjonile läinud, on läbi teinud esmase skaneerimise. St Keskkonnaamet tegi inventuuri ning tõi välja, millistel asuvad loodusväärtused ja oksjonile panna ei tohi.

Väideti, et siin on siiski olnud mingi ebakõla ning riigi omandisse viimine võiks olla avalikult jälgitav, nt metsaregistri kaudu. Igal juhul tuleb siin tähtaegu nihutada, 2016/2018.

1.8.3 Seemnemajandus on korras, hind on tõusnud, aga võiks kallimgi olla. Peamine põhjus, et inimesed väärtustaksid seemet rohkem. Tehti ettepanek tegevus eemaldada, kuna prognoosi vajadustega võrreldes on tegelikud varud palju suuremad. Kuna tegemist on pideva tegevusega, jäetakse alles.

1.8.4. jääb praegu küsimärgiga, kuni konsulteeritakse Taivoga. Ilmselt oli seotud arvestuslankidega.

1.8.5 majandamiskavad on metskondade kaupa tehtud.

Kokkuvõtte esimese peatüki kohta:

Eesmärkidest ei suudeta päris kõiki täita, nt erametsade uuendamist, kuna kui investering pole majanduslikult otstarbekas, seda ei tehta. Nõukogul palutakse mõelda, milliseid tegevusi võiks veel olla, et neid eesmärke saavutada.

Eesmärk 2.1

2.1.1 on ökosüsteemiteenuste hindamine ja nendega kauplemine. Keskkonnateenuste kaardistamisega on aktiivselt tegelemas Keskkonnaagentuur (KAUR). See tegevus on komisjoni poolt algatatud ja iga riik peaks olema selleks suuteline. Metsanduse arengukava oli oma ajast ees, praegu on osa tegevusi üle võtnud looduskaitse arengukava, KAURil on kohustus seda täita. Metsanduses eraldi tegevust enam selleks ette ei nähta.

2.1.3 vääriselupaikade osas võib analüüsi asendada seadusloomega. Seaduse muutmine ei lahenda probleemi, et vaid 16% eramaade vääriselupaikadest on kaetud lepingutega. Siin on võtmeprobleemiks raha. Võiks kaaluda ka kombinatsiooni kasutamist: nt 30% kohe kätte ja ülejäänul arvestatakse inflatsiooni jne. Vääriselupaikade funktsioon on praegu veel segane. Rahaliselt ei nähta viie aasta jooksul eelarve suurendamist, seega ei ole võimalik finantssüsteemi muuta. Jätame selle praegu nii teadmiseks, et lõplik lahendus on tulemata ning võib olla saab järgmisel perioodil uuesti lauale võtta.

2.1.4 - 2.1.6 on lõpetatud tegevuste alla viidud. 2.1.6 all märkuseks, et on küll kõrgemad toetusmäärad, kuid kasutatakse minimaalselt.

2.1.8. piiranguvõõndi metsade majandamise teema on aktiivne, peamine probleem on omanikul info kättesaamine. Oluline on selgitada välja esindusalad. Tehakse koostööd looduskaitseosakonnaga.

Juhiti tähelepanu, et Eestis ei ole mõistlikke alternatiivsete võtetega testalasid, nn mudelmetsi. Võiksime proovida ise läbi katsetada laiemalt kui ühe eraldise piires. Järvselja pidi, aga siiski ei täida seda. Selline arutelu on olnud ka arengukava juures ning võimalus teatud erisuste jaoks metsaseadusesse loodud (Haridus- ja Teadusministeeriumi metsades). Sellega lahendatakse see, kui teadusasutusel on huvi, aga riigimetsandusel võiks ka oma huvi olla erinevaid võimalusi katsetada. Sellist tegevussuunda ei ole ja järgmise arengukava juures võiks seda arutada.

Eesmärk 3.1

Süsinikubilansi koostamises (3.1.1) räägitakse peamiselt samast raportist, seda võiks veidi ümber sõnastada (viide LULUCFile ja Kyotole). Täpsustada ka, et mitte ainult süsinikupõhine, vaid loevad ka teised gaasid.

Punktis 3.1.4 on metsade arvestus lisatud üldisesse potti ja küsimus, kas meil tuleb kvooti juurde või tuleb seda osta. Kauplemise osa tuleb välja võtta.

Punktiga 3.1.5 tegeletakse jätkuvalt.

Eesmärk 3.2

Punkt 3.2.2 on oluline kliimapoliitika jaoks ja seda ei saa välja võtta. Midagi on olemas, aga tuleb üle vaadata, kas piisab või tuleb täiendada.

Punkt 3.2.3. Tehti ettepanek, et Keskkonnainvesteeringute Keskuse hangetel võiks eelistada puitehitisi, nt on tingimuseks, et arvestatakse süsiniku jalajälge. Siin on aga meetoodika puudu, kuidas arvestada. Arvestamist ja milliseid puudujääke saaks veel täita, võiks arutada aruandlust tegevate KAURi inimestega. Siin sooviti riigi panust – riik võiks luua infobaasi, mis võimaldaks ettevõtjatel seda argumenti kasutada. Samas on ehitiste materjalikasutuses jalajälje arvutamine väga keeruline. Probleem on selles, et näiteks, kui puidu maht ehitises on kriteeriumiks, siis riigihanked on ülesehitatud nii, et oleks võimalikult odav hind, kuid puidu kasutamine on kallim. Puidu kasutamise arvelt peab olema võimalik eelistada kõrgema hinnaga pakkumist. Hinnakriteeriumi muutmine on praegu riigihangete juures ka aktuaalne. Lisaks puitmaterjali osakaalule tuleb arvestada ka võrdlust teiste materjalide süsiniku jalajäljega, lisaks logistika jne. Midagi on välja töötanud soomlased, austerlased ja prantslased, aga üle-euroopalist üheselt toimivat meetodikat ei ole. Euroopa Liidu tasemel sai ka roheliste materjalide kasutamine alles hiljuti kokku lepitud, seda saaks propageerida. Lisaks on see ka innovatiivne ning toetus võiks tulla ka kusagilt innovatsiooni poolelt. Otsustati tegevus siia kuidagi ära kirjeldada.

Eesmärk 3.3

ENMAKi juures on bioenergeetilist potentsiaali võrreldes metsanduse arengukavaga juba suurendatud, kuid see pole jõudnud lõpliku vastuvõtmiseni. Toodi välja, et sellel teemal on juba piisavalt eeluuringuid tehtud ning nüüd võiks neid teadmisi ka energeetikas rakendada hakata. Samas on nende meetmete väljatöötamine pigem ENMAKi rida, seal on nt katelde ümberkonstrueerimine ja koostootmise suurendamine. Juhiti tähelepanu, et meil on sellist ressursi palju ja umbes kuni poole kasutamine ei oleks mureobjektiks, kuid mingisugune jälgimine või teadmine võiks olla, kus seda tegelikult tehakse. Tuleb ennetada olukorda, kus mõni riik, nt Inglismaa otsustab katta kogu oma selle valdkonna vajaduse Eestist ja seega võiks olla mingisugust tüüpi tagasiside või jälgimismehhanism.

Eesmärk 4.1

Tehti ettepanek, et kui meil on olemas meetoodika, kuidas arvestada puidu sisaldust hoonetes, siis siin võiks olla sees meede vastavalt sellele igalt hoonelt toetuse maksmiseks. Pigem EASi

teema. Toodi välja, et metsasektori ettevõtlus ei piirdu puidutootmisega. Siin on mingisugused möödarääkimised failides ja tegevustes, täpsustatakse hiljem.

Eesmärk 4.2

Enamuste tegevuste kohta olulisi märkusi polnud. Puidu müügi maht ühistu kaudu – siin on eesmärgiks seatud 5 miljonit, aga 1,5 miljonit on täidetud. Arvati, et suudetakse täita, aga nõuab pingutust ja sõltub turust. Ühistu tegevuse areng on üks tegelikest eesmärkidest ja maht on lihtsalt osa sellest.

Eesmärk 4.3

Oluline samm on transpordis astunud, kuid tuleks edasi tegeleda. 4.3.2 tegevus on lõpetatud. Muud tegevused on asjakohased.

Eesmärk 4.5

Teadus-arendustegevuse juures on mõnikord tundunud, et meetmed on liialt üldsõnalised. Viidati, et praegune metsi puudutav uurimistellimus võib olla suunaga Eesti Maaülikoolile, kuid tegelikult tegelevad sellega ka teised ülikoolid. Metsi puudutavaid uuringuid rahastab konkursi korras RMK. Vastuseks mainiti veel, et Keskkonnaministeerium on Haridus- ja Teadusministeeriumile esitanud oma metsi puudutava teadus ja arendustegevuste nimekirja, mille põhjal saavad rahastust taotleda kõik ülikoolid.

Eesmärk 4.6

Teavitust on võimalik parandada. Märgiti ära, et Eesi metsade kohta üldinfo saamiseks tuleb kasutada erinevaid allikaid. Väga head on olnud Eesti metsa aastaraamatud, kuid üsna hajus. Aeg-ajalt võiks koostada ülevaateid või luua riigi tasemel kaasaegset metsainfot koondava veebilehe (linkidega), selle tegevuse lisamise üle võiks mõelda.

Kokkuvõte

Rakendusplaani ettepanekute esitamise tähtajaks seati augusti lõpp. Kohapeal esitatud lisatakse. Peale kokku panemist saadetakse dokument uuesti üle vaatamiseks.

Eelnevalt Metsandusnõukogule tutvumiseks saadetud dokumendid:

- 1) Korrigeeritud arengukava täitmise aruanne
- 2) Väljavõte rangelt kaitstavatest metsadest metsaregistri päringu põhjal
- 3) Kaitsepiirangutest tulenevate saamatajäävate tulude hindamise meetodika
- 4) Metsaseaduse eelnõu väljatöötamise kavatsus